

PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 132 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, środa 12 czerwca 1929 r.

TREŚĆ: ZSRR. a sprawy zagraniczne: Polska a ZSRR. — Sytuacja polityczna w Polsce. — Polska a Litwa. — Państwa bałtyckie a Z. S. R. R. — Niemcy a Z. S. R. R. — Włochy a Z. S. R. R. — Chiny a Z. S. R. R. — **Sprawy wewnętrzne:** Sprawy gospodarcze.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Izwiestja Odesskago Okružkoma KPBU 7.VI donoszą, iż komunista Paszyn, wydany przez władze łotewskie władzom polskim, znajduje się w warszawskim więzieniu 5ledczem t. zw. „Pawiaku“, gdzie poddany jest surowej izolacji.

Izwiestja Odesskago Okružkoma KPBU 7.VI podają, iż 23.VI w Kaliszu odbędzie się zjazd wojskowych „petlurowców“. W lipcu odbędzie się w Paryżu zjazd wojskowych „petlurowców“ ze wszystkich krajów rozsiedlenia emigracji ukraińskiej.

Izwiestja Odesskago Okružkoma KPBU 7.VI w art. p. t. „Mister Mustafa Czokajew w Warszawie“ zarzucają Czokajewowi propagandę na korzyść „basmaczów“ i, występując przeciwko obecności polskich dygnitarzy państwowych na warszawskim odczycie Czokajewa, oświadczają, że „pułkownicy grają niebezpieczną grę“, zapominając, iż „proletariat polski nie pozwoli aby go wciągnęto w wojnę“.

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Izwiestja Odesskago Okružkoma KPBU 8.VI oświadczają, iż wypadki we Lwowie stanowią ponowne ostrzeżenie dla ZSRR, jako dowód wszechstronnej akcji, która prowadzona jest przez „pułkowników“. Akcja ta w Łodzi prowadzi do masowych egzekucyj, na granicy z Litwą — do prowokacji i napałów, we Lwowie — do pogromów, w Warszawie — do demonstracyj na korzyść petlurowców i basmaczów. Należy uważnie śledzić akcję petlurowców w Polsce.

Raboczaja Moskwa 5.VI, donosząc o wydarzeniach we Lwowie, określa treść tych wydarzeń jako „czarnosetinną akcję piłsudczyków“.

Raboczaja Moskwa 5.VI podaje z Warszawy, iż ostatni raport p. Devey'a jest dowodem kryzysu w życiu gospodarczym Polski.

Prawda 5.VI podkreśla, iż podczas wydarzeń we Lwowie „policja utrzymywała kontakt z chuliganami“, którzy napadali na instytucje żydowskie.

Prawda 5.VI w korespondencji z Warszawy (Wolskiego) na podstawie wydarzeń z łódzkiej kroniki kryminalnej maluje ponury obraz sytuacji, w której znaleźli się włókniarze łódzcy po ostatnim

strajku. Zdaniem pisma część robotników łódzkich skazana jest na śmierć głodową.

Izwiestja 5.VI w depeszy z Warszawy (Bratina) donoszą, że w polskich kołach urzędowych czynione są usiłowania, których celem jest osłabienie wrażenia spowodowanego przez pogromową akcję lwowskich studentów. Polskie koła polityczne są zdania, iż pogrom we Lwowie zadał polskiej polityce zagranicznej silny cios, szczególnie w związku z sesją rady Ligi Narodów. Powołując się na „Głos Prawdy“ korespondent oświadcza, iż wypadki we Lwowie były przygotowane przed zajściem, które stanowiło pretekst do pogromu.

Komsomolskaja Prawda 5.VI podaje na tle wydarzeń we Lwowie, iż „prasa piłsudczyków prowadzi antysemitką agitację“.

POLSKA A LITWA.

Wiesticznik Socjalistycznej Ligi Nowago Wostoka Nr. 2 w art. (Zacharko) p. n. „Zagadnienie wileńskie“ oświadcza, iż pod zagadnieniem tem rozumieć należy spór terytorjalny, który od kilku lat nieustannie trwa między Polską a Litwą i dotyczy 8 białoruskich powiatów w byłych guberniach Grodzieńskiej i Wileńskiej. Przed wojną światową zagadnienie wileńskie nie istniało wcale. Zagadnienie to powstało wraz z zagadnieniem „wschodnich kresów Polski“ wskutek obłudnej polityki bolszewików, którzy dopuścili do podziału ziem białoruskich między Polską a Litwą. Szukując się w roku 1920 do wojny z Polską rząd mokiwski zawarł porozumienie z Litwą, świadomie uznając wszystkie terytorjalne roszczenia tego małego państwa, jako środek do poróżnienia Litwy z Polską. Polska skorzystała z pierwszej okazji, aby zawładnąć Wilnem i roztoczyć swoją władzę nad całą prawie Białorusią zachodnią. Od tej pory trwa między Polską a Litwą bezcelowa walka, której się biernie przypatruje Liga Narod. Sprawiedliwe rozstrzygnięcie wileńskiego zagadnienia nastąpić może jedynie jako skutek ujawnienia świadomej woli narodu białoruskiego, który obecnie gnębiony jest przez Polskę. Autor artykułu zaprzecza istnieniu jakichkolwiek historycznych praw do terytorjum województw wschodnich i wypowiada się również przeciwko litewskim roszczeniom, oświad-

PRZEGLĄD PRASY Z.S.R.R.

I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

WYDAWCA: WYDZIAŁ WYDAWNICZY I KSIĘGARNIA

WARSZAWA 1957

czając, iż zagadnienie wileńskie powinno być rozstrzygnięte na podstawie socjalistów białoruskich z 1920 r. Program ten żąda rewizji wszelkiego traktatu, którego skutkiem byłby podział ziem białoruskich między Polską a Rosją, ustalenia granic Białorusi na podstawie etnograficznej, niewtrącania się Polski i Rosji w wewnętrzne sprawy państwa białoruskiego. Głosu socjalistów białoruskich wówczas nie usłuchano. Naród białoruski jęczy pod podwójnym jarzmem polskim i sowieckim i czeka na swe wyzwolenie.

PAŃSTWA BAŁTYCKIE A ZSRR.

Izwiestja 5.VI, donosząc o uroczystym owarciu towarzystwa dla łączności kulturalnej między Łotwą o ZSRR w Rydze, oświadczają, iż otwarcie tego towarzystwa przygotowywane było oddawna, lecz twórcy towarzystwa zostali zmuszeni do zwalczania licznych trudności, stwarzanych zarówno przez pewne wpływowe koła lotewskie, jak i przez niektóre lotewskie urzędy państwowe. Wbrew tym trudnościom żywotna idea zbliżenia kulturalnego między narodowościami ZSRR zwyciężyła. Utworzenie towarzystwa ułatwi Łotwie i ZSRR wzajemne zrozumienie.

NIEMCY A Z. S. R. R.

Prawda 5.VI omawia znaczenie porozumienia rzeczoznawców reparacyjnych z punktu widzenia sytuacji w Niemczech. Pismo ocenia porozumienie jako „nieżywotny kompromis“ i porażkę polityki niemieckiej. Porażka ta spowoduje zaostrzenie walk klasowych w Niemczech oraz ułatwi chwilowe zjednoczenie kapitalizmu niemieckiego z kapitalizmem byłych przeciwników Niemiec wojny światowej w jednym przeciwsowieckim bloku. Dla proletariatu Niemiec osią-

gnięcie kompromisu w sprawie reparacji nie stanowi ulżenia doli, lecz wręcz przeciwnie, nakłada na ten proletarijat nowe ciężary.

Krasnaja Zwiezda 6.VI oświadcza w art. wst. iż porozumienie w sprawie reparacji stanowi dla proletariatu Niemiec nowe obciążenie, którego wynikiem będzie niewątpliwie zaostrzenie walk klasowych.

WŁOCHY A Z. S. R. R.

Izwiestja Odesskago Okružkoma KPBU. 8.VI donoszą, że delegacja komisariatu ludowego spraw zagranicznych w Odesie urządziła przyjęcie na cześć włoskiego ambasadora Cerutti. Na przyjęciu tem obecni byli przedstawiciele sowieckiej wojskowości. Z Warny przybyły do Odesy torpedowce włoskie „Monzanbone“ i „Palestro“.

CHINY A ZSRR.

Prawda 5.VI donosi, że poseł brytyjski w Chinach wziął udział w uroczystościach przewiezienia prochów Sun-Jat-Sena z Pekinu do Nankinu. Udział ten jest dowodem opanowania Chin przez wpływy tych imperjalistów przeciwko którym namiętnie walczył wódz rewolucji chińskiej.

Prawda 5.VI donosi, iż walki oddziałów nankińskich z gen. Han-Fu-Czu, który stanął na czele zbuntowanych oddziałów Fenga, trwają na terytorjum prowincyj Henań i Guansi, mając pomyślny dla nankińskiego rządu przebieg.

Izwiestja 5.VI donoszą z Dniepropietrowska, iż w tamtejszych zakładach przemysłowych odbyły się wiece protestacyjne przeciwko rewizji w konsulacie charbińskim.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

SPRAWY GOSPODARCZE.

Prawda 6.VI wskazuje w art. wst. na konieczność zwrócenia uwagi całego społeczeństwa sowieckiego na akcję zakupów zboża. Pomyślnie widoki tegorocznych zbiorów ułatwiają tę akcję. Wiadomości z Ukrainy i Kaukazu północnego świadczą, iż na rynkach lokalnych daje się zauważyć pewne ożywienie.

„Kulacy“ stawiają jednak opór władzom sowieckim i sprzeciwiają się zakupom. Nie ulega wątpliwości, iż ludność posiada zapasy zboża, które z łatwością mogą być kupione przez państwo, lecz zapasy te znajdują się przeważnie w posiadaniu „kulaków“, którzy odmawiają sprzedaży. Należy przede wszystkim wpłynąć na opornych posiadaczy zboża przez dostarczenie im towarów, nie należy jednak zapominać o innych środkach, które mogą posunąć kampanję skupu naprzód. Rząd sowiecki żąda od wszystkich swych urzędników, aby całkowity plan zakupów został bezwzględnie wprowadzony w życie.

Prawda 5.VI wzywa społeczeństwo sowieckie aby „zmusiło „kulaków“ do wydania zapasów zboża“. Pismo informuje, iż na Syberji wschodniej wiosenna kampanja zakupów zboża ma naogół pomyślny przebieg. Na Ukrainie kampanja rozwija się również pomyślnie. W okręgu Woroneskim wykryto wielkie za-

pasy zboża ukryte przez „kulaków“ w ziemi. W okręgu Dońskim ogłoszono bojkot „kulaków“, którzy odmawiają sprzedaży zboża państwu. W okręgu Saratowskim skup zboża postępuje pomyślnie.

Prawda 5.VI donosi, iż przeprowadzone w okolicach Samary wiercenia doprowadziły do wykrycia pokładów nafty.

Izwiestja 5.VI podają, iż na Uralu w okolicy Gorodków Czusowskich rozpoczęto nowe wiercenia w poszukiwaniu nafty. Z Groznyja przywieziono instalację, która pozwoli rozwinąć wiercenia na szeroką skalę.

Torgowo-Promyszlennaja Gazeta 6.VI ogłasza szczegóły umowy między Fordem a rządem ZSRR. Umowa przewiduje budowę zakładów, których produkcja równać się będzie 100 tysięcy samochodów osobowych i ciężarowych rocznie. Wszystkie inowacje i ulepszenia, wprowadzane do produkcji Forda w Ameryce, mają być niezwłocznie wprowadzone do tej produkcji w Z. S. R. R. Umowa została zawarta na przeciąg dziewięciu lat. Budowa zakładów trwać będzie cztery lata. Do czasu ukończenia budowy ZSRR będzie kupował samochody przeważnie od Forda. Ogólna suma zakupów wyniesie w ciągu 4 lat przeszło 30 milionów dolarów.

